



Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quid de idolis & Christo dixerit, cum in lucis daemonibus sacrificarit. Cap.
V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII DE VITA

perpetuò antecedere, has res reuera (sic namque erat verisimile) irrisione dignas putauit: simulque Constantinum habuit ludibrio, & contumeliosis verbis lacerauit. Itaque is primum augures & vates Aegyptiorum, venificos etiam & praestigiatores, sacrificos & prophetas eorum, quos habebat pro diis accersit ad se: deinde diis illis, quos sibi colendos censuit, victimis placatis, Sciscitatur, quo modo belli exitus ipsi cederet. Illi enim hostium victorem sine dubio fore, inque bello superiores laturum vno ore respondent. Quin etiam longis carminum ambagibus oracula vbique idem asseuerant. Augures predicant ei per auium volatus fausta praesignificata esse: Sacrifici viscerum micationem similia portendere demonstrant: Fraudulentis igitur istorum promissis elatus, magna cum confidentia castris egressus est, ad manus conferendas paratus.

Quid de idolis & Christo dixerit, cum in lucis demonibus sacrificarit.

CAP. V.

Qui cum esset praelium initurus, satellites suos, & eos quos inter amicos eximie charos habebat, in locum quendam qui sacer apud illos putabatur, conuocat. In quo nemus erat irriguum & densum: variae item statuæ lapideae vario artificio sculptae, diis ipsius in eo erectae: Quibus cum cereos accendisset, & consuetas iminolasset hostias, eiusmodi orationem habuisse fertur. Viri amici ac focii, Dii isti sunt patrii, quos ex maioribus antiquitus colendos accepimus, quosque religiose & sancte veneramus. Iste, qui nobiscum praelium initurus est, patriis institutis violatis, praeter errore, quo caecatus est, peregrinum quendam deum (vnde haud equidem scio) colens, impia opinione mentem imbuit: & turpi istius insigni exercitum suum magnopere dedecorat. Quo fretus procedit in aciem, & non contra nos solum, sed multo potius contra ipsos deos, quorum cultorum ut proditor, deseruit, arma ferre aggreditur. Hoc igitur in tempore, liquido constabit, & quis nostrum opinionis errore vagatur, & vtrum diis, qui à nobis, an qui ab altera parte coluntur,

coluntur, priores deferendæ sint. Aut enim nos victores erimus, & sic, iure optimo nostri dii seruatores, & opitulatores veri existimari debent, aut si hic Constantini Deus (quisquis ille fuerit, vel vnde sit profectus, nescio) nostros cum plurimi sint, idque numero & multitudine superiores deuincat, nemo de reliquo vocet in controuersiam, quem tandem deum venerari oporteat: Sed vinceti se addicat, & illi præmia offerat victoriæ debita. Quod si peregrinus ille Deus, qui est iam à nobis ludibrio habitus, superior in prælio videatur, illū nos decet agnoscere, illum colere, & ita lōgum vale dicere his, quibus cereos frustra accendimus. Verū si nostri potiantur victoria (quod non dubium est) post victoriā hoc loco partam, ad bellum contra impios faciendum maturus oportet. Ista apud suos coram, oratione differuit. Nobis vero hanc historiam scribere instituentibus, eius verba retulerunt hi, qui eadem auribus accepissent. Tyrannus tali oratione habita, iussit, vt milites prælium quæ primum aggredierentur.

*Spectra in ciuitatibus quæ Licinio subiiciebantur visa,
quasi Constantini exercitu eas insectante.*

CAP. VI.

DVm ista gerebantur, visum quoddam, supra quam dici potest admirabile, circa Ciuitates eius ditioni subiectas, apparuisse ferunt. Nam se videre videbantur varias turmas militum armatorum qui sub Constantino duce dimicassent, in ipsa meridie per vrbes, tanquam victoria potitas transisse: Atque ista cernebantur, nemine vsquam reuera apparente, sed visione diuiniore quadam & excelsiore virtute, quod futurum erat, portendente. Cū exercitus essent iam prælium inituri, qui amicitia fœdera ruperat, primum dimicare exorsus est. Ibi Constantinus Dei omnium seruatoris auxilio implorato, signoque isto suis militibus dato, in prima dimicatione hostes expugnauit: Deinde non longo tempore post, Secunda etiam pugna tulit superiores: atque adeo iam salutari seruatoris vexillo exercitum suum antecedente, præclariora victoriæ trophea consecutus est.

Vbicunq;